

6.1 Praeities herojai

Herojus – tai žmogus, kuris savo atliktais veiksmais bei darbais aukština ne tik savo, bet ir kitų vardą. Šiandien herojais laikome žmones, kurie vieni kitiems padeda, apsaugo, gelbėja gyvybes. Tai policininkai, ugniagesiai, medikai, mokytojai, socialiniai darbuotojai. Anksčiau herojais buvo laikomi karžygiai, kunigaikščiai ar ypatingų galių turintys žmonės. Praeities herojus galime sutikti filmuose, literatūros kūrinuose – legendose, padavimuose, sakmėse.

Adomas Mickevičius „Gražina“

Šioje poemoje praeities herojumi yra laikoma Lydos kunigaikštystė, Gražina, kuri sužinojusi, jog jos vyras kunigaikštis Liutauras ruošiasi susivienyti su kryžiuočiais ir karioti prieš Vytautą, pati persirengia savo vyro šarvais ir išveda karius į mūšio lauką kovoti prieš kryžiuočius. Tačiau vienam priešininkui sunkiai sužalojus moterį, ji iškrenta iš balno ir miršta. Tik prasidėjus deginimo ceremonijai ir nuėmus šarvus, visi pastebi, kad dega moteris su kario rūbais, bet karžygio dvasia.

„Liutauras gyvas! Kunigaikštis gyvas!“

Stovėjo jis išbalęs ir rūstus,
O aidas dar linksmus šauksmus
kartojo,
Akim lėtai jis permetė visus,
Nusišypsodamas atsidėjojo.
Bet tai nebuvo toks šypsnyš, kuris,
Širdy užgimęs, reikštų tikrą jausmą,
Tai šypsena pro ašaras ir skausmą,
Nuo lūpų ji kaipmat kažkur nuskris, –
Ji kaip gėlė baltoj velionio saujoj,
Nešildo ji sušalusio jo kraujo.

„Uždekit laužą!“ – Dūmų sūkurys
Aukštai aukštai pakyla į padangę.
„Ar žinot jūs, kad dega moteris,
Nors ją ir sunkūs kario rūbai dengia?
Nors moteris, bet karžygys dvasia.
Atkeršijau, bet ji jau amžiams miega!“
Pasakęs tai, ant laužo jis užbėga
Ir draug su ja pradingsta liepsnose.

Užduotys:

1. Parašykite tris argumentus, kodėl svarbu jausti ryšį su tautos praeitimi?

- _____
- _____
- _____

2. Aprašykite Gražinos paveikslą. Nurodykite:

- Jos išvaizdą ir pomėgius:
a) _____
b) _____

- Santykius su aplinka:
a) _____
b) _____

- Moters poelgį:
a) _____
b) _____

3. Perskaitykite visą poemą „Gražina“ ir papasakokite siužetą.